U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudců JUDr. Josefa Baxy a JUDr. Zdeňka Kühna v právní věci žalobkyně **P. T. H.**, zastoupené Mgr. Monikou Hulovou, advokátkou se sídlem Podbrahy - Skorkov 40, Předměřice nad Jizerou, proti žalovanému **Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2, Praha 3, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 11. 2010, č. j. CPR-13428/ČJ-2010-9CPR-V243, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 22. 9. 2011, č. j. 36 A 22/2011 - 24,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobou (nyní) vedenou u Krajského soudu v Brně se žalobkyně domáhá přezkoumání shora uvedeného rozhodnutí žalovaného. Tento soud dospěl k závěru, že k řízení o věci je místně příslušný Krajský soud v Praze a usnesením ze dne 19. srpna 2011, čj. 36 A 22/2011 - 22, mu věc postoupil. Současně Krajský soud v Brně zjistil, že pobyt žalobkyně není od 24. 6. 2011 znám a proto jí ve smyslu § 29 odst. 3 o. s. ř. a § 64 s.ř.s. ustanovil opatrovníka - organizaci SOZE, se sídlem Mostecká 5, Brno.

Po doručení (dne 6. 10. 2011) usnesení o ustanovení opatrovníka ze dne 22. 9. 2011, čj. 36 A 22/2011 - 24, žalobkyně dne 19. 10. 2011 podala kasační stížnost a současně doložila krajskému soudu plnou moc (datovanou dnem 18. 10. 2011), dokládající udělení zmocnění paní Mgr. Monice Hulové, advokátce. Ta po výzvě soudu doplnila kasační stížnost o tvrzení, že pobyt žalobkyně byl vždy znám a navíc je nyní zastoupena v řízení o žalobě advokátkou; navrhuje proto, aby krajský soud napadené usnesení zrušil.

Nejvyšší správní soud v prvé řadě posuzoval, zda jsou dány podmínky pro věcné rozhodnutí o kasační stížnosti a zda není dán důvod k odmítnutí této stížnosti; vycházel při tom z následujících úvah, skutečností a závěrů.

V právní teorii i soudní praxi je zastáván shodný názor, že opatrovník vykonává svou funkci vždy jen po takovou dobu, po kterou trvá důvod, pro nějž byl ustanoven. Jestliže takový důvod odpadne, funkce opatrovníka bez dalšího zaniká a soud nadále jedná s účastníkem. Rozhodnutí o odvolání opatrovníka není třeba vydávat (k tomu např. Bureš J., Drápal L., Mazanec M., Občanský soudní řád, Komentář, 5. vydání, Praha: C. H. Beck 2001, 118s, nebo rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 2. 2005, čj. 4 Azs 12/2004 - 61, dostupný též na www.nssoud.cz). Zde soud uvedl, že *„na postavení opatrovníka podle § 29 odst. 3 je třeba pohlížet jako na účelový institut, který má své opodstatnění pouze v případě, pokud reálně existují skutečnosti, pro které byl opatrovník ustanoven. Pokud dojde ke změně situace, kterou měl institut opatrovníka ošetřit (odpadne důvod, pro který byl opatrovník ustanoven), funkce opatrovníka zaniká a soud nadále jedná s účastníkem řízení.*

I když (se zřetelem na uvedené právní stanovisko) nebylo v nyní posuzované věci usnesení napadené kasační stížností formálně zrušeno, došlo vzhledem k důvodům, pro které byl opatrovník ustanoven, okamžikem doručení zmíněné plné moci pro paní Mgr. Moniku Hulovou, advokátku, k zániku funkce opatrovníka. Jestliže pak ustanovený opatrovník v mezidobí neučinil žádný úkon (nedošlo k realizaci tohoto usnesení), jde o obdobnou situaci, jako kdyby před rozhodnutím o kasační stížnosti bylo napadené rozhodnutí v jiném řízení zrušeno a kdy tedy odpadl předmět řízení o této stížnosti. Je tomu tak i v posuzovaném případě; okamžikem doručení plné moci pro advokátku odpadl důvod, pro který byl opatrovník ustanoven, a soud měl pokračovat v řízení o žalobě s ní. Podmínky řízení nebyly splněny již v okamžiku podání kasační stížnosti, a je tedy dán důvod k odmítnutí návrhu (kasační stížnosti) dle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. (shodně též usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 3. 2008, čj. 8 As 59/2007 - 63).

K vyjasnění označení osoby žalovaného v záhlaví usnesení zdejší soud připomíná usnesení rozšířeného senátu ze dne 12. 10. 2004, čj. 5 Afs 16/2003 - 56; zde dospěl soud k závěru, že *„Jestliže žalobce označí v žalobě jako žalovaného správní orgán I. stupně, ale z obsahu žaloby je zřejmé, že brojí i proti rozhodnutí správního orgánu II. stupně, nejedná se o neodstranitelnou vadu, jež by měla vést k odmítnutí návrhu (§ 37 odst. 5 s. ř. s.). V řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu podle § 65 a násl. s. ř. s. není osoba žalovaného určena tvrzením žalobce, ale kogentně ji určuje zákon. Je tedy věcí soudu, aby v řízení jako s žalovaným jednal s tím, kdo skutečně žalovaným má být, a ne s tím, koho chybně označil v žalobě žalobce; zvláštní usnesení o tom soud nevydává (§ 53 odst. 2 s. ř. s. a contrario).“* Ačkoliv tedy žalobkyně označila jako žalovaného správní orgán prvního stupně, vycházel soud z obsahu žaloby a jako žalovaného označil v záhlaví usnesení správní orgán II. stupně; pro meritum nyní projednávané věci je tato skutečnost ovšem bez vlivu.

Dne 8. 2. 2012 obdržel Nejvyšší správní soud žádost žalobkyně o ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti; toto řízení však neprobíhá (jak shrnuto shora) a náhrada nákladů jí tedy nenáleží. Tento závěr plyne ostatně i z judikatury (rozsudek NSS ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Ans 6/2008 – 48, publ. pod č. 1741/2009 Sb.), kde soud uvedl, že *„je-li v době podání návrhu zcela zjevné, že nejsou splněny podmínky řízení o podaném návrhu a že tento nedostatek podmínek řízení je neodstranitelný, není úkolem soudu toto řízení dále vést a rozhodovat např. o žádosti navrhovatele o ustanovení zástupce dle § 35 odst. 8 s. ř. s., ale*

naopak řízení bez dalšího ukončit tím, že bude příslušný návrh dle § 46 s. ř. s. odmítnut, či v zákonem stanovených případech řízení zastaveno.“

Podle § 60 odst. 3 a § 120 s. ř. s., byla-li kasační stížnost odmítnuta, nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 15. února 2012

JUDr. Lenka Kaniová
předsedkyně senátu